

Βελτιστοποίηση υπό περιορισμούς

Min/Max $F(x)$ υ.π $\varphi_i(x) \geq u_i \leq 0 \quad \forall i = 1, 2, \dots, n$

ΚΚΤ: $F: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη

Βήμα 1^ο:

1. Αρχικά μετασχηματίζουμε όλα τα $\varphi_i \geq 0$
2. Max F κοίτη ή Min F κυρτή (Max- F κοίτη)
3. Έμφικτη περιοχή κυρτό σύνολο $\Rightarrow$ όλες οι φ_i κοίτες

Εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις 2 και 3 το πρόβλημα εμπίπτει στο ΚΚΤ (μπορεί να εφαρμοστεί το θεώρημα)

Βήμα 2^ο: Συνθήκες για βέλτιστο (Αναγκαίες και Ικανές)

Εκφραζήσουμε την Λαγκρανζιανή $L = F(x) + \sum_i \lambda_i \varphi_i(x)$

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_2} = 0$$

$\lambda_i \varphi_i(x) = 0 \quad \forall i \rightarrow$ Αν $\lambda_i \neq 0$ ο φ_i ενεργός διαφορετικά αγνοείται

$$\varphi_i(x) \geq 0$$

$$\lambda_i \geq 0$$

Αν Max F κοίτη ή Min F κυρτή (Max-F κοίτη) το βέλτιστο θα είναι σε εσωτερικό σημείο Ε.Π ή σε ακρότατο.

Αν Max F κυρτή ή Min F κοίτη δεν μπορεί να εφαρμοστεί το ΚΚΤ και το βέλτιστο θα είναι σε ακρότατο.

Εξέταση κυρτότητας:

Αν $\varphi_i(x) = ax + b$ κοίτη ως γραμμική $a, b \in \mathbb{R}$

Αν $\varphi_i(x) = x^a$ $0 < a \leq 1$ κοίτη ως εκθετική

Αν $\varphi_i(x) = \ln x$ $x > 0$ κοίτη ως λογαριθμική

Αν $\varphi_i(x_1, x_2)$: $H = \begin{bmatrix} F_{11} & F_{12} \\ F_{21} & F_{22} \end{bmatrix}$

Αν F_{11} και $F_{22} \leq 0$ κοίτη

Αν $|H_1| \leq 0$ και $|H_2| \geq 0$ κοίτη

Π.Χ1 Max $F(x) = -\left(x_1 - \frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(x_2 - \frac{1}{2}\right)^2$

υ.π $2x_1 + x_2 \leq 2, x_1 \geq 0, x_2 \geq 0$

Λύση: Σημείο: $\varphi_1(x) = -2x_1 - x_2 + 2 \geq 0$

$\varphi_2(x) = x_1 \geq 0$

$\varphi_3(x) = x_2 \geq 0$

$F_1 = \frac{\partial F_1}{\partial x_1} = -2x_1 + 1, F_2 = \frac{\partial F_2}{\partial x_2} = -4x_2 + 2$

$F_{11} = \frac{\partial F_1}{\partial x_1} = -2, F_{12} = \frac{\partial F_1}{\partial x_2} = 0 \Rightarrow H = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -4 \end{bmatrix}$

$F_{21} = \frac{\partial F_2}{\partial x_1} = 0, F_{22} = \frac{\partial F_2}{\partial x_2} = -4$

$|H_{11}| = -2 \leq 0 \Rightarrow \alpha \rho \alpha F \kappa \alpha \tau \alpha \nu$
 $|H_{22}| = 4 > 0$

$$\begin{array}{ll}
 \varphi_1(x) = -2x_1 - x_2 + 2 \geq 0 & \text{κοίτη ως γραμμική} \\
 \varphi_2(x) = x_1 \geq 0 & \text{κοίτη ως γραμμική} \\
 \varphi_3(x) = x_2 \geq 0 & \text{κοίτη ως γραμμική}
 \end{array} \Rightarrow \text{Ε.Π. κυρτό σύνολο}$$

Άρα μπορούμε να εφαρμόσουμε το ΚΚΤ:

$$L = -\left(x_1 - \frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(x_2 - \frac{1}{2}\right)^2 + \lambda_1(-2x_1 - x_2 + 2) + \lambda_2 x_1 + \lambda_3 x_2$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = 0 \Rightarrow -2x_1 + 1 - \lambda_1 + \lambda_2 = 0$$

$$-4x_2 + 2 - \lambda_1 + \lambda_3 = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_2} = 0 \Rightarrow$$

$$\lambda_1(-2x_1 - x_2 + 2) = 0$$

$$\lambda_2 x_1 = 0$$

$$\lambda_3 x_2 = 0$$

$$\underline{\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \geq 0}$$

$$\underline{\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \geq 0}$$

Έστω $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$:

$$-2x_1 + 1 = 0 \Rightarrow x_1 = 1/2$$

$$-4x_2 + 2 = 0 \Rightarrow x_2 = 1/2$$

$$\varphi_1 = -1 - \frac{1}{2} + 2 \geq 0$$

$$\varphi_{2,3} \geq 0, \lambda_{1,2,3} \geq 0$$

Βασισμένοι στο ΚΚΤ συμπεριφέρνουμε ότι το $x = [1/2, 1/2]^T$ αποτελεί το μέγιστο της F υπό τους δεδομένους περιορισμούς

Νότε: Αρχικά υποθέσαμε ότι όλοι οι περιορισμοί είναι ανενεργοί (όλα τα $\lambda_i = 0$) και πετύχαμε εφικτή λύση απευθείας. Η λύση είναι εφικτή αν ικανοποιεί όλους τους περιορισμούς.

Θέμα 4^ο

B. Min $F(x) = 2x_1^2 + 4x_2^2 - x_1 \cdot x_2$ υπό $x_1^2 + 2x_2^2 \leq 1$

Βήμα 1^ο:

1.
$$\left. \begin{aligned} F_1 &= 4x_1 - x_2, & F_{11} &= 4, & F_{12} &= -1 \\ F_2 &= 8x_2 - x_1, & F_{21} &= -1, & F_{22} &= 8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow H = \begin{bmatrix} 4 & -1 \\ -1 & 8 \end{bmatrix}$$

$|H_1| = 4 \geq 0$ και $|H_2| = 32 - 1 = 31 \geq 0$ άρα η F κυρτή

2. Ε.Π κυρτό σύνολο: $\varphi_1(x) = -x_1^2 - 2x_2^2 + 1 \geq 0$

$$\nabla^2 \varphi_1 = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -4 \end{bmatrix} \quad \left. \begin{aligned} |H_1| &= -2 \leq 0 \\ |H_2| &= 8 \geq 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \varphi_1 \text{ κοίλη}$$

Επίσης η Min F κυρτή και Ε.Π είναι κυρτό σύνολο μπορούμε να εφαρμόσουμε το κκτ των Max $-F$.

Βήμα 2°: $L = -F(x) + \lambda_1 \varphi_1(x)$

$$L = -2x_1^2 - 4x_2^2 + x_1x_2 + \lambda_1(-x_1^2 - 2x_2^2 + 1)$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = 0 \Rightarrow -4x_1 + x_2 - 2\lambda_1 x_1 = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_2} = 0 \Rightarrow -8x_2 + x_1 - 4\lambda_1 x_2 = 0$$

$$\lambda_1(-x_1^2 - 2x_2^2 + 1) = 0$$

$$\varphi_1 \geq 0$$

$$\lambda_1 \geq 0$$

Εστω $\lambda_1 = 0$:

$$\left. \begin{array}{l} -4x_1 + x_2 = 0 \\ -8x_2 + x_1 = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} x_1 = 0 \\ x_2 = 0 \end{array}$$

$$\varphi_1 = 1 \geq 0 \quad \text{ισχύει}$$

$$\lambda_1 \geq 0$$

Βρήκαμε ότι $x = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}^T$ και $\lambda_1 = 0$ ικανοποιούν τις συνθήκες KKT άρα έχουμε βρει μέγιστο για την $-F$ ή αντίστοιχα

Ελάχιστο για την αρχική F .

Π.Χ.Ζ Max $F(x) = -(x_1 - 1)^2 - 2(x_2 - 1)^2$ υ.π $2x_1 + x_2 \leq 2, x_1 \geq 0, x_2 \geq 0$
Λύση

Βήμα 1^ο: Εξέταση κυρτότητας της $F(x)$

$$\left. \begin{array}{l} F_1 = -2x_1 + 2 \\ F_2 = -4x_2 + 4 \end{array} \right\} \Rightarrow H = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -4 \end{bmatrix}$$

$$\left. \begin{array}{l} F_{11} = -2, F_{12} = 0 \\ F_{21} = 0, F_{22} = -4 \end{array} \right\} \Rightarrow F \text{ κοίτη}$$

$$|H_1| = -2 \leq 0 \text{ και } |H_2| = 0 \geq 0 \Rightarrow F \text{ κοίτη}$$

Εξέταση Ε.Π: $\left. \begin{array}{l} \varphi_1(x) = -2x_1 - x_2 + 2 \geq 0 \\ \varphi_2(x) = x_1 \geq 0 \\ \varphi_3(x) = x_2 \geq 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{κοίτες ως γραμμικές}$
 $\Rightarrow \text{Ε.Π κυρτό σύνολο.}$

Μπορούμε να εφαρμόσουμε το θεώρημα KKT.

Βήμα 2°: $L = -(x_1 - 1)^2 - 2(x_2 - 1)^2 + \lambda_1(-2x_1 - x_2 + 2) + \lambda_2 x_1 + \lambda_3 x_2$

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = 0 \Rightarrow -2x_1 + 2 - 2\lambda_1 + \lambda_2 = 0$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_2} = 0 \Rightarrow -4x_2 + 4 - \lambda_1 + \lambda_3 = 0$$

$$\lambda_1 \cdot (-2x_1 - x_2 + 2) = 0$$

$$\lambda_2 \cdot x_1 = 0$$

$$\lambda_3 \cdot x_2 = 0$$

$$\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \geq 0$$

$$\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \geq 0$$

Αρχικά υποθέτουμε ότι όλοι οι πολλαπλασιαστές είναι ανενεργοί $\Rightarrow \lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 0$

$$-2x_1 + 2 = 0 \Rightarrow x_1 = 1$$

$$-4x_2 + 4 = 0 \Rightarrow x_2 = 1$$

$\varphi_1 = -2 - 1 + 2 \neq 0$ άρα παραβιάζει τον φ_1

Συνεπώς ενεργοποιούμε τον $\varphi_1 \Rightarrow \lambda_1 \neq 0$

$$\Rightarrow \underline{\varphi_1(x) = 0} \Rightarrow -2x_1 - x_2 + 2 = 0 \Rightarrow \boxed{x_2 = 2 - 2x_1}, \lambda_2, \lambda_3 = 0$$

$$-2x_1 + 2 - \lambda_1 = 0 \Rightarrow -2x_1 + 2 - 16x_1 + 8 = 0 \Rightarrow -18x_1 = -10 \Rightarrow \boxed{x_1 = \frac{5}{9}}$$

$$-4x_2 + 4 - \lambda_1 = 0 \Rightarrow -8 + 8x_1 + 4 - \lambda_1 = 0 \Rightarrow \boxed{\lambda_1 = 8x_1 - 4}$$

$$\lambda_1 = 8 \cdot \frac{5}{9} - 4 = \frac{4}{9} > 0, x_2 = 2 - \frac{10}{9} = \frac{8}{9}$$

Συνά ελέγχω αν η λύση είναι εφικτή: $\varphi_1 = -2 \cdot \frac{5}{9} - \frac{8}{9} + 2 \geq 0$ ισχύει
 $\varphi_2 = \frac{5}{9} \geq 0, \varphi_3 = \frac{8}{9} \geq 0$

$\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \geq 0$ συνεπώς παρατηρούμε ότι αυτή η λύση ικανοποιεί όλες τις συνθήκες των ΚΚΤ και άρα η F μεγιστοποιείται στο σημείο

$$x^* = x = [5/9, 0/9]^T.$$

F_{11} και $F_{22} \geq 0 \rightarrow$ Κυρτή
 $|H_{11}| \geq 0$ και $|H_{22}| \geq 0 \rightarrow$ Κυρτή

F_{11} και $F_{22} \leq 0 \rightarrow$ Κοίτη
 $|H_{11}| \leq 0$ και $|H_{22}| \geq 0 \rightarrow$ Κοίτη

	Max	Min
F Κυρτή	Ακρότατο	ΚΚΤ (-F)
F Κοίτη	ΚΚΤ	Ακρότατο

Μεθοδολογία: Ξεκινάω με όσους τους περιορισμούς ανενεργούς, ελέγχω αν η λύση είναι εφικτή, αν είναι σταματώ. Διαφορετικά ενεργοποιώ τους περιορισμούς που παραβιάζονται και καταλήγω σε κάποια λύση. Ξανά ελέγχω αν η λύση είναι εφικτή αν είναι σταματώ, διαφορετικά ξανά βδένω τι παραβιάζεται κ.ο.κ

$$\Pi \cdot X \supseteq \varphi \cdot X \perp = 0 \quad \text{και} \quad x_1 = -1 \quad \text{επειδή} \quad \varphi \varphi = x_1 \gamma, 0 = \gamma - 1 \neq 0$$

ο $\varphi \varphi$ παραβιάζεται άρα ενεργοποιούμε τον $\varphi \varphi \Rightarrow \gamma \neq 0$ και $\varphi \varphi(x) = 0$.

$$\Rightarrow x_1 = 0$$

Note:

Πρέπει να βρούμε τις τελευταίες $n-m$ ηγετικές κύριες εδασόνες

m αρτίος : $+++ \text{Min}, -+- \text{Max}$

m περιτός : $--- \text{Min}, +-+ \text{Max}$